

21978A0116(01)

L 65/16

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

8.3.1978

Zmiana w formie wymiany listów do Umowy o współpracy w pokojowym wykorzystaniu energii atomowej między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) a Rządem Kanady z dnia 6 października 1959 r. ⁽¹⁾

(78/217/Euratom)

⁽¹⁾ Dz.U. 60 z 24.11.1959, str. 1165/59.

KOMISJA
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Chargé d'Affaires,

Mam zaszczyt potwierdzić otrzymanie Pańskiego listu z dnia 1 stycznia 1978 roku o następującej treści:

„Panie Komisarzu,

Jak Komisja została poinformowana, rząd Kanady podjął decyzję, aby wymagać bardziej rygorystycznych zabezpieczeń w odniesieniu do sprzedaży za granicę kanadyjskich materiałów, sprzętu i informacji.

Decyzja ta oznacza uaktualnienie obecnej Umowy o współpracy w pokojowym wykorzystaniu energii atomowej z między Rządem Kanady a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) dnia 6 października 1959 r. (zwanej dalej Umową Kanada/Euratom z 1959 r.), w szczególności w zakresie w jakim odnosi się ona do zabezpieczeń.

Rząd Kanady uznaje za niezbędne przystąpienie do umowy przejściowej w ramach niniejszej wymiany listów do czasu uaktualnienia całej Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. w celu uwzględnienia wymagań nowej kanadyjskiej polityki zabezpieczeń poprzez zmianę właściwych postanowień Umowy Kanada/Euratom z 1959 r.

Zgodnie z powyższym, proponuję zmianę Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. przez wprowadzenie następujących postanowień odnoszących się do zabezpieczeń:

- a) Do celów Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. uznaje się, że wyrażenie »maszyny i zakład« w artykule XIV litera d) Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. obejmuje wszystkie pozycje wymienione w załączniku A do niniejszego pisma.
- b) Sprzęt, który Państwo Członkowskie określiło Komisji jako sprzęt zaprojektowany, wykonany i eksploatowany na podstawie lub poprzez wykorzystanie informacji uzyskanych od Kanady, oraz który podlega jurysdykcji takiego Państwa Członkowskiego w czasie określania, uznaje się za sprzęt objęty Umową Kanada/Euratom z 1959 r. wraz ze zmianami.

Sprzęt, który Kanada określiła Komisji jako sprzęt zaprojektowany, wykonany i eksploatowany na podstawie lub poprzez wykorzystanie informacji uzyskanych od takiego Państwa Członkowskiego, uznaje się za sprzęt objęty Umową Kanada/Euratom z 1959 r. wraz ze zmianami.

- c) Materiał objęty warunkami Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. nie będzie wykorzystywany do produkcji broni jądrowej, ani innych wojskowych zastosowań energii jądrowej, ani do produkcji jakiegokolwiek innego urządzenia do wybuchu jądrowego. Powyższe zobowiązanie będzie weryfikowane na terytorium Kanady przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej MAEA zgodnie z Umową między Kanadą a MAEA oraz na terytorium Wspólnoty przez Wspólnotę i MAEA zgodnie z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz umowami zawartymi między Wspólnotą, jej Państwami Członkowskimi i MAEA lub, jeśli kiedykolwiek nie będą obowiązywać takie procedury weryfikacyjne, zawarta zostanie umowa między Umawiającymi się Stronami o stosowaniu systemu zabezpieczeń odpowiadającego zasadom i procedurom zabezpieczeń MAEA.

Pan P. D. Lee
Chargé d'Affaires a.i.
Przedstawicielstwo Kanady
przy Wspólnotach Europejskich,
Rue de Loosum,
61000 Bruksela

- d) Sprzęt lub materiały przekazywane między Kanadą i Wspólnotą po wejściu w życie niniejszej Umowy będą objęte Umową Kanada/Euratom z 1959 r., tylko jeśli dostarczająca Umawiająca się Strona powiadomi o tym drugą Umawiającą się Stronę na piśmie przed transferem. w przypadku transferu sprzętu ze Wspólnoty do Kanady, powiadomienie może wystosować także Państwo Członkowskie.
- e) Materiały określone w literze c) są wzbogacane o ponad 20 % lub ponownie przetwarzane a pluton lub uran wzbogacane o ponad 20 % są jedynie składowane zgodnie z warunkami uzgodnionymi przez Strony na piśmie. (Patrz załącznik C — porozumienie przejściowe dotyczące wzbogacania, ponownego przetwarzania i dalszego składowania materiałów jądrowych we Wspólnocie i Kanadzie.)
- f) W żadnym przypadku Umawiająca się Strona nie zastosuje postanowień niniejszej Umowy w celu zapewnienia korzyści handlowych lub w celu interwencji w stosunki handlowe drugiej Umawiającej się Strony.
- g) Wspólnota informuje Państwa Członkowskie o poziomach fizycznych zabezpieczeń wymienionych w załączniku B do niniejszego pisma, jakie powinny być zastosowane jako minimalne wobec materiału określonego w literze c) powyżej. Kanada zastosuje takie poziomy fizycznych zabezpieczeń jako minimalne wobec materiału określonego w literze c).
- h) Jakikolwiek spór wynikający z interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy, który nie zostanie rozstrzygnięty w drodze negocjacji ani w inny sposób jaki zainteresowane Umawiające się Strony mogą uzgodnić, na żądanie którejkolwiek z Umawiających się Stron zostaje skierowany do rozstrzygnięcia do trybunału arbitrażowego składającego się z trzech arbitrów. Każda z Umawiających się Stron wyznacza jednego arbitra a dwaj arbitrzy tak wyznaczeni wybierają trzeciego, który zostaje przewodniczącym. Jeśli w ciągu 30 dni od wniosku o postępowanie arbitrażowe jedna z Umawiających się Stron nie wyznaczy arbitra, każda Umawiająca się Strona sporu może zwrócić się do Sekretarza Generalnego OECD o powołanie arbitra. Taką samą procedurę stosuje się, jeśli w ciągu 30 dni od wyznaczenia lub powołania drugiego arbitra trzeci arbiter nie zostanie wybrany. Większość członków trybunału arbitrażowego stanowi kworum, a wszystkie decyzje zapadają większością głosów wszystkich członków trybunału arbitrażowego. Procedura arbitrażowa jest określana przez trybunał. Decyzje trybunału, w tym wszystkie decyzje dotyczące tworzenia jego składu, procedury, jurysdykcji i podziału kosztów postępowania arbitrażowego między Umawiającymi się Stronami są wiążące dla obu Umawiających się Stron i są przez nie realizowane zgodnie z odpowiednimi dla nich procedurami konstytucyjnymi. Wynagrodzenie arbitrów jest ustalane na takiej samej podstawie jak dla powoływanych *ad hoc* sędziów Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.
- i) Postanowienia powyższych liter a)-h) oraz artykuł III, IX i XIV Umowy Kanada/Euratom z 1959 r. (z uwzględnieniem zmian tych artykuł proponowanych w niniejszym piśmie) pozostają w mocy we wszelkich okolicznościach tak długo, jak długo będzie istnieć jakikolwiek sprzęt lub materiały, określone w niniejszym piśmie lub Umowie Kanada/Euratom z 1959 r. lub jeśli postanowi się inaczej.

Jeśli powyższe stwierdzenia zostaną zaakceptowane przez Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, mam zaszczyt zaproponować, aby niniejsze pismo, które jest autentyczne zarówno w języku angielskim jak i francuskim, wraz z odpowiedzią na nie Waszej Eksceleencji, stanowiło zmianę do Umowy Kanada/Euratom z 1959 r., która wejdzie w życie z datą odpowiedzi Waszej Eksceleencji i pozostanie w mocy tak długo jak będzie istnieć jakikolwiek sprzęt, materiały lub obiekty, określone w niniejszym piśmie lub Umowie Kanada/Euratom z 1959 r. lub jeśli postanowi się inaczej.

Panie Komisarzu, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

ZAŁĄCZNIK A

1. *Reaktory jądrowe* zdolne do działania aby utrzymać samopodtrzymywaną kontrolowaną reakcję łańcuchową rozszczepienia jądrowego, z wyłączeniem reaktorów mocy zerowej, które definiuje się jako reaktory z projektowaną maksymalną skalą produkcji plutonu nieprzekraczającą 100 gramów rocznie.

W skład reaktora jądrowego zasadniczo wchodzi części znajdujące się wewnątrz lub przyłączone bezpośrednio do zbiornika reaktora, sprzęt kontrolujący poziom mocy rdzenia oraz części składowe, które normalnie zawierają lub mają bezpośredni kontakt z lub sterują pierwotnym chłodziwem rdzenia reaktora.

Zamiarem jest uwzględnienie reaktorów, które można zmodyfikować tak, aby mogły wytwarzać znacznie więcej niż 100 gramów plutonu rocznie. Reaktory przewidziane do podtrzymywanego działania przy znacznych poziomach mocy, niezależnie od ich zdolności produkcyjnych plutonu, nie są uznawane za »reaktory mocy zerowej«.

2. *Zbiorniki ciśnieniowe reaktora*: metalowe zbiorniki, jako kompletny zespół lub ich prefabrykowane główne części, które zostały specjalnie zaprojektowane lub przygotowane do umieszczenia w nich rdzenia reaktora jądrowego zgodnie z definicją w punkcie 1 powyżej i mogą wytrzymać ciśnienie robocze pierwotnego chłodziwa.

Oczep do zbiornika ciśnieniowego reaktora jest główną prefabrykowaną częścią zbiornika ciśnieniowego.

3. *Wewnętrzne części reaktora*: (np. kolumny i płyty nośne rdzenia i innych części wewnętrznych zbiornika, prowadnice prętów regulacyjnych, osłony termiczne, przegrody, płyty szkieletu rdzenia, płyty rozpraszające itp.).

4. *Urządzenia do ładowania i rozładowywania paliwa reaktora*: sprzęt manipulacyjny specjalnie zaprojektowany lub przygotowany do wprowadzania lub usuwania paliwa w reaktorach jądrowych zgodnie z definicją w punkcie 1 powyżej zdolny do działania przy obwodzie zamkniętym lub, wykorzystując technicznie złożone funkcje ustalania położenia i osiowania, pozwalający na przeprowadzenie złożonych operacji uzupełniania paliwa przy obwodzie otwartym, w tym takich, podczas których niemożliwy jest bezpośredni podgląd lub dostęp do paliwa.

5. *Pręty regulacyjne reaktora*: pręty specjalnie zaprojektowane lub przygotowane do regulowania szybkości reakcji w reaktorze jądrowym zgodnie z definicją w punkcie 1 powyżej.

Ta pozycja obejmuje, dodatkowo do części pochłaniającej neutrony, konstrukcję nośną lub podwieszoną do prętów, jeśli dostarczana jest oddzielnie.

6. *Rury ciśnieniowe reaktora*: rury, które zostały specjalnie zaprojektowane lub przygotowane do przenoszenia elementów paliwowych oraz pierwotnego chłodziwa w reaktorze zgodnie z definicją w punkcie 1 powyżej przy ciśnieniu roboczym przekraczającym 50 atmosfer.

7. *Rury cyrkonowe*: cyrkon i jego stopy w formie rur lub zespołów rur w ilościach przekraczających 500 kg rocznie szczególnie zaprojektowane lub przygotowane do zastosowań w reaktorze zgodnie z definicją w punkcie 1 powyżej, oraz w których stosunek hafnu do cyrkonu nie przekracza 1: 500 części wagowo.

8. *Zakłady do ponownego przetwarzania napromieniowanych elementów paliwowych oraz sprzęt specjalnie do nich zaprojektowany lub przygotowany.*

W skład urządzenia ponownego przetwarzania napromieniowanych elementów paliwowych wchodzi sprzęt i części składowe, które w normalnych warunkach mają bezpośredni kontakt z lub bezpośrednio sterują napromieniowanymi paliwami i głównymi materiałami jądrowymi w strumieniach przetwarzanych produktów rozszczepienia jądrowego. W obecnym stanie technologii uznaje się, że tylko dwie pozycje sprzętu mieszczą się w znaczeniu zwrotu »oraz sprzęt specjalnie do nich zaprojektowany lub przygotowany«. Te pozycje to:

- a) rozdrabniarki napromieniowanych elementów paliwowych: zdalnie sterowany sprzęt specjalnie zaprojektowany lub przygotowany do zastosowania w urządzeniach ponownego przetwarzania zgodnie z określeniem powyżej oraz przeznaczony do krojenia, rozdrabniania lub cięcia napromieniowanego paliwa jądrowego w formie zestawów, wiązek lub prętów; oraz
- b) krytycznie bezpieczne zbiorniki (np. zbiorniki o małej średnicy, pierścieniowe lub betonowe) specjalnie zaprojektowane lub przygotowane do zastosowania w urządzeniach ponownego przetwarzania zgodnie z określeniem powyżej, przeznaczone do rozcieńczania napromieniowanego paliwa jądrowego oraz odporne na działanie gorących, silnie korozyjnych cieczy oraz z możliwością zdalnego załadunku i konserwacji.

9. Zakład produkcji elementów paliwowych:

W skład zakładu produkcji elementów paliwowych wchodzi sprzęt:

- a) który w normalnych warunkach ma bezpośredni kontakt z lub bezpośrednio przetwarza lub steruje przepływem produkcyjnym materiału jądrowego; lub
- b) który zapewnia szczelność koszulkowania zawierającego materiał jądrowy.

Pełny zestaw pozycji do powyższych operacji oraz poszczególne pozycje przeznaczone do powyższych operacji oraz poszczególne pozycje przeznaczone, do którejkolwiek z powyższych operacji oraz do innych operacji produkcji paliwa, takich jak sprawdzanie stanu koszulkowania lub uszczelnień oraz końcowej obróbki zamkniętego paliwa.

10. Sprzęt, nie będący oprzyrządowaniem analitycznym, specjalnie zaprojektowany lub przygotowany do rozdzielania izotopów uranu:

Do sprzętu, nie będącego oprzyrządowaniem analitycznym, specjalnie zaprojektowany lub przygotowany do rozdzielania izotopów uranu należy każda z głównych pozycji sprzętu specjalnie zaprojektowanego lub przygotowanego do procesu rozdzielania. Do takich pozycji należą:

- bariera dyfuzji gazów,
- osłony przeciw dyfuzji gazów,
- zespoły centryfug gazowych, odpornych na korozję do UF_b,
- duże sprzężarki osiowe i odśrodkowe odporne na korozję do UF_c,
- specjalne uszczelnienia do takich kompresorów.

11. Zakład wytwarzania ciężkiej wody:

W skład zakładu wytwarzania ciężkiej wody wchodzi urząd i sprzęt specjalnie zaprojektowany do wzbogacania deuteru lub jego związków oraz jakakolwiek znacząca część pozycji zasadniczo niezbędnych do działania takiego zakładu.

ZAŁĄCZNIK B

POZIOMY OCHRONY FIZYCZNEJ

Poziomy ochrony fizycznej zapewnianych przez właściwe organy rządowe w zakresie wykorzystania, składowania i transportu materiałów w załączonej tabeli pociągną za sobą następujące środki bezpieczeństwa:

Kategoria III

Wykorzystanie i składowanie w strefie o kontrolowanym dostępie.

Transport przy specjalnych środkach ostrożności, w tym uprzednie ustalenia między nadawcą, odbiorcą i przewoźnikiem oraz uprzednie porozumienie między Państwami w przypadkach transportu międzynarodowego określające czas, miejsce i procedury dotyczące odpowiedzialności za transport.

Kategoria II

Wykorzystanie i składowanie w strefie chronionej o kontrolowanym dostępie, tzn. strefie pod stałym nadzorem strażników lub urządzeń elektronicznych, otoczonej fizyczną barierą z ograniczoną liczbą punktów wejścia pod odpowiednią kontrolą lub całą strefa z odpowiednim poziomem ochrony fizycznej.

Transport przy specjalnych środkach ostrożności, w tym uprzednie ustalenia między nadawcą, odbiorcą i przewoźnikiem oraz uprzednie porozumienie między Państwami w przypadkach transportu międzynarodowego określające czas, miejsce i procedury dotyczące odpowiedzialności za transport.

Kategoria I

Materiały w tej kategorii chronione są wysoko niezawodnymi systemami przed nieuprawnionym wykorzystaniem, jak podano niżej:

Wykorzystanie i składowanie w silnie chronionej strefie, tzn. strefie chronionej zgodnie z definicją dla kategorii II powyżej, do której dostęp jest dodatkowo ograniczony do osób, których wiarygodność została ustalona oraz pod nadzorem strażników będących w bliskiej łączności z jednostkami odpowiedniego reagowania. Szczególne środki podjęte w tym kontekście powinny mieć na celu wykrywanie i zapobieganie jakimkolwiek atakowi, nieupoważnionemu dostępowi lub nieupoważnionemu wyniesieniu materiału.

Transport przy specjalnych środkach ostrożności zgodnie z określeniem powyżej dotyczącym transportu materiałów kategorii II i III oraz dodatkowo pod stałym nadzorem strażników i w warunkach zapewniających bliską łączność z jednostkami odpowiedniego reagowania.

Klasyfikacja materiałów jądrowych

Materiał	Forma	Kategoria		
		I	II	III
1. Pluton a)	Nienapromieniowany b)	2 kg lub więcej	Mniej niż 2 kg, ale więcej niż 500 g	500 g lub mniej c)
2. Uran-235	Nienapromieniowany b)	5 kg lub więcej — —	Mniej niż 5 kg, ale więcej niż 1 kg	1 kg lub mniej
	— uran wzbogacony do 20 % U-235 lub więcej		10 kg lub więcej	Mniej niż 10 kg c)
	— uran wzbogacony do 10 % U-235, ale mniej niż 20 % — uran wzbogacony powyżej naturalnego, ale mniej niż 10 % U-235 d)		10 kg lub więcej	
3. Uran-233	Nienapromieniowany b)	2 kg lub więcej	Mniej niż 2 kg, ale więcej niż 500 g	500 g lub mniej
4. Paliwo napromieniowane			Zubożony lub naturalny uran, tor lub nisko wzbogacone paliwo (mniej niż 10 % zawartości rozszczepialnej) e) f)	

- a) Zgodnie z określeniem w regulaminie MAEA.
- b) Materiał nienapromieniowany w reaktorze lub materiał napromieniowany w reaktorze, ale o poziomie promieniowania równym lub mniejszym niż 100 rad/godz. w odległości jednego metra bez osłony.
- c) Każdą nieznaczącą ilość pod względem radiologicznym należy pominąć.
- d) Naturalny uran,ubożony uran i tor oraz ilości uranu wzbogaconego do mniej niż 10 % nieobjęte kategorią III
- e) Wprawdzie zalecany jest taki poziom zabezpieczenia, jednak do uznania Państw należy ustalenie stopnia ochrony fizycznej zgodnie z oceną danych okoliczności.
- f) Inne paliwo, którego oryginalna zawartość materiału rozszczepialnego klasyfikuje je w kategorii I lub II przed napromieniowaniem można obniżyć o jedną kategorię przy poziomie promieniowania przekraczającym 100 rad/godz. w odległości jednego metra bez osłony.

ZAŁĄCZNIK C

POROZUMIENIE PRZEJŚCIOWE DOTYCZĄCE WZBOGACANIA, PONOWNEGO PRZETWARZANIA I SKŁADOWANIA MATERIAŁÓW JĄDROWYCH NA TERYTORIUM WSPÓLNOTY I KANADY

1. Obie Strony uznają, że wraz z rosnącym zaufaniem do pokojowego wykorzystania energii jądrowej do zaspokajania światowego zapotrzebowania na energię jej wykorzystanie wymaga podjęcia wszystkich środków ostrożności w odniesieniu do wytwarzania i rozprzestrzeniania materiałów, które mogą być wykorzystane do produkcji broni jądrowej. Strony postanawiają współpracować zarówno dwustronnie jak i na płaszczyźnie międzynarodowej dla określenia rozwiązań sprzyjających temu celowi.

Obie Strony zgadzają się, że ich celem jest zaspokojenie swych potrzeb energetycznych przy jednoczesnym uniknięciu niebezpieczeństwa rozprzestrzenienia takich materiałów oraz z poszanowaniem wyborów i decyzji każdej ze Stron w dziedzinie pokojowego wykorzystania energii jądrowej.

Strony zauważają z satysfakcją, że zorganizowana Konferencja Międzynarodowej Oceny Cyklu Paliwowego (INFCE), w której uczestniczyła Kanada, Komisja Wspólnot Europejskich i Państwa Członkowskie Euratomu, postanowiła przeprowadzić badanie, które potrwa dwa lata. INFCE zbada najlepsze sposoby zmierzające do osiągnięcia celu jakim jest szerokie udostępnienie energii jądrowej dla pokojowego wykorzystania do zaspokojenia światowego zapotrzebowania na energię przy jednoczesnym zminimalizowaniu niebezpieczeństwa rozprzestrzenienia broni jądrowej.

Uczestnicy tego badania zobowiązani są do konstruktywnej współpracy w badaniu wszystkich aspektów cyklu jądrowego.

Wśród spraw, jakie zbadają grupy robocze INFCE jest ponowne przetwarzanie, wzbogacanie i składowanie plutonu i uranu wzbogaconego o ponad 20 %.

W tym świetle, Strony uzgodniły poniższe przejściowe porozumienie, które będzie mieć zastosowanie do ponownego przetwarzania i wzbogacania ponad 20 % U-235 oraz składowania plutonu i uranu wzbogaconego o ponad 20 %.

2. W odniesieniu do materiałów, które zostały przekazane między dniem 20 grudnia 1974 roku a końcem okresu przejściowego, Euratom powiadomi rząd Kanady z wyprzedzeniem o swym zamiarze podjęcia takiego ponownego przetwarzania, wzbogacania lub składowania. Powiadomienie określi ilości materiału przewidzianego do wzbogacania, ponownego przetwarzania lub składowania, obiekt, w którym takie operacje zostaną przeprowadzone oraz określi przewidziane przeznaczenie i wykorzystanie tego materiału rozszczepialnego. Celem takiego powiadomienia wystosowanego z wyprzedzeniem jest umożliwienie wspólnych konsultacji między Stronami dotyczących odpowiedniości zabezpieczeń dla rozważanej operacji i uniknięcie ryzyka rozprzestrzenienia materiału jądrowego. Konsultacje ułatwią Stronom ocenę, w pełnym możliwym zakresie, charakteru i celów realizowanej operacji.

Konsultacje te są prowadzone bez uszczerbku dla polityki handlowej lub przemysłowej Stron. Zostanie zorganizowane następne spotkanie w celu wypracowania właściwych sposobów powiadamiania i konsultacji.

3. Strony uzgadniają, że w okresie stosowania porozumienia przejściowego dostawy kanadyjskiego uranu wywożonego do Euratomu byłyby znacznie ograniczone do bieżących potrzeb Euratomu, przy czym pojęcie »bieżące potrzeby« uwzględniła zobowiązania kontraktowe dotyczące wzbogacania podjęte przez Państwa Członkowskie Euratomu.

Umawiające się Strony przeprowadzą konsultacje na wniosek jednej ze Stron dotyczące stosowania tej części porozumienia przejściowego zgodnie z artykułem XIII Umowy z 1959 r.

4. Z zastrzeżeniem powyższych postanowień uzgadnia się, że uran pochodzenia kanadyjskiego przekazany do Euratomu po dniu 20 grudnia 1974 roku lub jakkolwiek uran pochodzenia kanadyjskiego wywieziony do Euratomu w okresie stosowania porozumienia przejściowego może być ponownie przetworzony lub wzbogacony ponad 20 % U-235, jeśli wyniknie taka potrzeba w zakładach obecnie działających lub przewidzianych do działania w Euratomie. Dotyczy to także plutonu i uranu wzbogaconego ponad 20 % U-235 składowanego w Euratomie. W odniesieniu do uranu pochodzenia kanadyjskiego przekazanego do Euratomu przed dniem 20 grudnia 1974 roku każda ze Stron może zwrócić się o konsultacje jak przewidziano w artykule IX ustęp 3 i artykule XIII Umowy z 1959 r.

5. Jak najwcześniej po dniu 31 grudnia 1979 roku lub zakończeniu badania INFCE, zależnie co nastąpi wcześniej, Strony podejmą negocjacje w celu zastąpienia tego porozumienia innymi porozumieniami uwzględniającymi, między innymi, wyniki badań INFCE dotyczące rozważanych operacji. Jeśli żadne z takich porozumień nie zostanie zawarte do końca 1980 r., Strony mogą wspólnie postanowić o przedłużeniu obecnego porozumienia przejściowego.

Mam zaszczyt potwierdzić, że Europejska Wspólnota Energii Atomowej akceptuje powyższe wnioski.

Panie Chargé d'Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.”

KOMISJA
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Chargé d'Affaires,

Nawiązując do wymiany listów między nami z dnia 16 stycznia 1978 roku dotyczącej zabezpieczeń materiałów jądrowych mam zaszczyt podać do wiadomości władz kanadyjskich co następuje:

Rozpatrując wymianę listów, o której mowa powyżej, Rada uzgodniła następujące stanowisko w sprawie procedury przewidzianej w literze c).

1. Dostawa kanadyjskiego materiału do osób na terytorium siedmiu Państw nie posiadających broni jądrowej będących Stronami Umowy weryfikacyjnej Euratom/MAEA oraz transfer takiego materiału w granicach tych Państw:

Taki przypadek nie powodowałby problemów wobec wejścia umowy weryfikacyjnej w życie dnia 21 lutego 1977 roku.

2. Dostawa materiału kanadyjskiego do Zjednoczonego Królestwa lub transfer materiału kanadyjskiego do Zjednoczonego Królestwa:

Mimo, że trójstronna Umowa Zjednoczone Królestwo/Euratom/MAEA nie weszła jeszcze w życie, żadne umowy przejściowe z Kanadą przewidujące weryfikację takiego materiału przeprowadzaną przez MAEA w Zjednoczonym Królestwie nie będą wymagane przez uzasadniony okres, który nie powinien przekroczyć 18 miesięcy, poczynając od dnia 23 grudnia 1976 roku.

3. Dostawa materiału kanadyjskiego do Francji lub transfer materiału kanadyjskiego do Francji:

Materiał kanadyjski dla końcowego użytkownika we Francji będzie przedłożony do weryfikacji przeprowadzanej przez MAEA po wejściu w życie obecnie negocjowanej trójstronnej Umowy Francja/Euratom/MAEA.

Rada odnotowała oświadczenie francuskiego przedstawiciela, że materiał objęty umową Kanada/Euratom z 1959 r. wraz ze zmianami nie zostanie zastosowany do końcowego wykorzystania we Francji przed wejściem w życie tej Umowy trójstronnej.

Rada odnotowała również, że rząd Kanady, uwzględniając stosowanie zabezpieczeń Euratomu i ich weryfikację na mocy obecnie negocjowanej trójstronnej Umowy Francja/Euratom/MAEA, zgadza się na dostawy materiału kanadyjskiego bezpośrednio z Kanady do Francji lub jego transfer do Francji w celu wzbogacenia lub ponownego przetworzenia we Francji pod warunkiem że materiał opuszczałby Francję po normalnym czasie niezbędnym do takich operacji.

Panie Chargé d'Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

Pan P. D. Lee
Chargé d'Affaires a.i.
Przedstawicielstwo Kanady
przy Wspólnotach Europejskich,
Rue de Loosum, 6 (piąte piętro)
1000 Bruksela

PRZEDSTAWICIELSTWO KANADY
PRZY
WSPÓLNOTACH EUROPEJSKICH,

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Komisarzu,

Pragnę potwierdzić otrzymanie Pańskiego listu z dnia 16 stycznia 1978 roku, który brzmi jak następuje oraz którego treść została odnotowana przez władze kanadyjskie, i na który Kanada odpowie upoważniając transfer materiałów do Euratomu:

„Panie Chargé d’Affaires,

Nawiązując do wymiany listów między nami z dnia 16 stycznia 1978 roku dotyczącej zabezpieczeń materiałów jądrowych mam zaszczyt podać do wiadomości władz kanadyjskich co następuje:

Rozpatrując wymianę listów, określoną powyżej, Rada uzgodniła następujące stanowisko w sprawie procedury przewidzianej w literze c).

1. Dostawa kanadyjskiego materiału do osób na terytorium siedmiu Państw nie posiadających broni jądrowej będących Stronami umowy weryfikacyjnej Euratom/MAEA oraz transfer takiego materiału w granicach tych Państw:

Taki przypadek nie powodowałby problemów wobec wejścia umowy weryfikacyjnej w życie dnia 21 lutego 1977 roku.

2. Dostawa materiału kanadyjskiego do Zjednoczonego Królestwa lub transfer kanadyjskiego materiału do Zjednoczonego Królestwa:

Mimo, że trójstronna Umowa Zjednoczone Królestwo/Euratom/MAEA nie weszła w życie, umowy przejściowe z Kanadą przewidujące weryfikację przeprowadzaną przez MAEA takiego materiału w Zjednoczonym Królestwie nie będą wymagane przez uzasadniony okres, który nie powinien przekroczyć 18 miesięcy, poczynając od dnia 23 grudnia 1976 roku.

3. Dostawa kanadyjskiego materiału do Francji lub transfer kanadyjskiego materiału do Francji:

Kanadyjski materiał dla końcowego użytkownika we Francji będzie przedłożony do weryfikacji przeprowadzanej przez MAEA po wejściu w życie obecnie negocjowanej trójstronnej Umowy Francja/Euratom/MAEA.

Rada odnotowała oświadczenie francuskiego przedstawiciela, że materiał objęty Umową Kanada/Euratom z 1959 r. wraz ze zmianami nie zostanie zastosowany do końcowego wykorzystania we Francji przed wejściem w życie tej Umowy trójstronnej.

Rada również odnotowała, że rząd Kanady, uwzględniając stosowanie zabezpieczeń Euratomu i ich weryfikację na mocy obecnie negocjowanej trójstronnej Umowy Francja/Euratom/MAEA, zgadza się na dostawy materiału kanadyjskiego bezpośrednio z Kanady do Francji lub jego transfer do Francji w celu wzbogacenia lub ponownego przetworzenia we Francji pod warunkiem że materiał opuszczałby Francję po normalnym czasie niezbędnym do takich operacji.

Pan Guido Brunner
Komisarz
Komisja Wspólnot Europejskich
Rue de la Loi, 200
1049 Bruksela

Panie Chargé d'Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.”

Otrzymałem instrukcje potwierdzenia porozumienia osiągniętego w negocjacjach, że jakkolwiek transfer w granicach Wspólnoty materiału objętego Umową, jaki nie odbywa się zgodnie z literą c) wymiany listów będzie stanowić naruszenie Umowy ze strony Euratomu. W takich okolicznościach, władze kanadyjskie będą oczywiście musiały zweryfikować swe zobowiązania wynikające z Umowy.

Panie Komisarzu, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

P. D. LEE

Chargé d'Affaires a.i.

KOMISJA

WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Chargé d'Affaires,

Nawiązując do wymiany listów między nami z dnia 16 stycznia 1978 roku dotyczącej zabezpieczeń materiałów jądrowych mam zaszczyt podać do wiadomości władz kanadyjskich co następuje:

Rozpatrując wymianę listów, określoną powyżej, Rada odnotowała „Oświadczenie w sprawie transferu technologii” sporządzone przez dziewięć Państw Członkowskich Wspólnoty i zatwierdziła je w zakresie dotyczącym Wspólnoty. Tekst oświadczenia załączony jest do niniejszego listu (załącznik I).

Rada ponadto uzgodniła następujące oświadczenia:

- „Obie Strony zobowiązują się zwrócić do Wspólnej Technicznej Grupy Roboczej o rozpatrzenie kwestii informacji o ponownym przetwarzaniu materiału kanadyjskiego przekazanego do Euratomu przed dniem 20 grudnia 1974 roku.”
- „Żadna ze Stron nie powoła się na prawa na mocy Umowy zawartej z Państwem trzecim w celu ograniczenia praw lub zobowiązań na mocy niniejszej Umowy wraz z późniejszymi zmianami.”

Rada zatwierdziła również i włączyła do protokołu z posiedzenia uzgodnioną w trakcie negocjacji notę techniczną dotyczącą zasady proporcjonalności i wykładni w odniesieniu do podwójnego oznakowania. Tekst noty technicznej załączony jest do niniejszego listu (załącznik II).

Na koniec, Rada odnotowała „Notę w sprawie zabezpieczeń fizycznych” jaką Państwa Członkowskie mają przesłać ambasadorom kanadyjskim. Tekst noty załączony jest do niniejszego listu (załącznik III).

Panie Chargé d'Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

—

ZAŁĄCZNIK I

OŚWIADCZENIE W SPRAWIE TRANSFERU TECHNOLOGII

„Państwa Członkowskie i Wspólnota przygotowane są do potwierdzenia rządowi kanadyjskiemu, że uznają legalność transferu wrażliwych technologii w rozumieniu londyńskich wytycznych na warunkach w nich ustalonych. Odnotowują one, że Kanada zamierza także dokonywać transferów technologii CANDU (technologii reaktora rurowego o umiarkowanym ciśnieniu na wodę ciężką oraz technologii fabrykacji elementów paliwowych, technologii D₂O) oraz innych technologii szczególnie dla jej cyklu paliwowego do Państw Członkowskich z zastrzeżeniem niektórych warunków.

Państwa Członkowskie uznają, że ich życzeniem jest i będzie przywóz takich technologii na podstawie umów z Kanadą zawierających zobowiązania wymagane przez rząd kanadyjski w związku z takimi transferami.

Jednakże Państwa te muszą być uprawnione do transferu takich technologii do innego Państwa Członkowskiego pod warunkiem że takie Państwo Członkowskie, będące drugim odbiorcą, zapewniło rządowi kanadyjskiemu takie same zobowiązania jak Państwo Członkowskie będące pierwszym odbiorcą.

Zgodnie z tym, Wspólnota oraz Państwa Członkowskie potwierdzają, że nie ma żadnych przeszkód do zawarcia takich umów między Kanadą i każdym Państwem Członkowskim Wspólnoty pragnącym je zawrzeć pod warunkiem że umowy te będą całkowicie zgodne z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.”

ZAŁĄCZNIK II

UWAGA TECHNICZNA**1. Zasada proporcjonalności**

Kiedy materiał kanadyjski jest wytwarzany, przetwarzany lub wykorzystywany razem z materiałem innego pochodzenia, materiały wytworzone oraz straty podczas takiej operacji będą przypisywane materiałom objętym Umową Kanada/Euratom proporcjonalnie do procentowej zawartości materiałów objętych tą Umową oryginalnie zawartych w takiej mieszance. Wyrazy „wytwarzany, przetwarzany lub wykorzystywany” obejmują konwersję, wytwarzanie, wzbogacanie i napromieniowanie.

2. Wykładnia dotycząca podwójnego oznakowania

W wielu przypadkach materiał pochodzący z jednej z Umawiających się Stron Umowy między Rządem Kanady i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) z 1959 r. o współpracy w pokojowym wykorzystaniu energii atomowej, wraz ze zmianami, przesyłany jest do trzeciego Państwa do przetworzenia, obejmującego konwersję, wzbogacanie lub wytwarzanie, przed dostarczeniem do odbierającej Umawiającej się Strony. Taki przetworzony materiał otrzymuje odbierająca Umawiająca się Strona zgodnie z Umową z 1959 r., podlega on zatem postanowieniom tej Umowy, wraz z późniejszymi zmianami.

Uznaje się, że istnieje uprawniona obawa co do kumulacji postanowień dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz wynikłych z tego problemów administracyjnych. Trudności te są rozważane na płaszczyznach międzynarodowych a dostawcy i odbiorcy powinni kontynuować poszukiwania wzajemnie zadowolających rozwiązań, zarówno na płaszczyźnie dwustronnej jak i wielostronnej.

ZAŁĄCZNIK III

UWAGA DOTYCZĄCA OCHRONY FIZYCZNEJ

Minister Spraw Zagranicznych Państwa Członkowskiego Euratomu do Ambasadora Kanady.

Wasza Ekscelencjo,

Mam zaszczyt odnieść się Umowy między Rządem Kanady a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) o współpracy w pokojowym wykorzystaniu energii atomowej z dnia 6 października 1959 r. wraz ze zmianami (zwaną w treści poniżej Umową).

Dodatkowo do zobowiązań wobec Kanady podjętych na mocy Umowy, mam zaszczyt poinformować, że mój rząd potwierdza, że pozycje określone w Umowie, będące na terytorium, w jurysdykcji lub pod kontrolą mojego rządu podlegają poziomom fizycznych zabezpieczeń opisanych w Umowie.

Wasza Ekscelencjo, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

KOMISJA WSPÓLNOT
EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Chargé d'Affaires,

Nawiązując do Umowy między nami z dnia 16 stycznia 1978 roku mam zaszczyt oświadczyć, że, rozpatrując tę Umowę, Rada wydała następującą wykładnię dotyczącą skutku Umowy w stosunku do okresu po okresie przejściowym:

„W zatwierdzeniu wymiany listów między Kanadą a Euratomem, Rada uznaje, że warunki na jakich:

- materiał objęty Umową Kanada/Euratom będzie wzbogacony o ponad 20 % lub ponownie przetworzony,
- oraz na jakich uran wzbogacony o ponad 20 % i pluton będą składowane,

zostały objęte Umową na okres przejściowy.

W odniesieniu do materiałów dostarczanych po zakończeniu okresu przejściowego, pozostaje do zawarcia umowa o systemie, w jakim zarządzane będą te wrażliwe operacje. Zatem, Rada uznaje, że wobec tych materiałów Strony nie przyjęły żadnych zobowiązań, zarówno w odniesieniu do dostaw materiałów ani warunków przewidzianego do negocjacji systemu w jakim zarządzane będą te wrażliwe operacje, ani *a fortiori* co do charakteru takich warunków.”

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie, że taką wykładnię podzielają władze kanadyjskie.

Panie Chargé d'Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

Pan P. D. Lee
Chargé d'Affaires a.i.
Przedstawicielstwo Kanady przy Wspólnotach Europejskich,
Rue de Loosum, 6 (piąte piętro)
1000 Bruksela

PRZEDSTAWICIELSTWO KANADY
PRZY
WSPÓLNOTACH EUROPEJSKICH,

Bruksela, dnia 16 stycznia 1978 roku

Panie Komisarzu,

Mam zaszczyt potwierdzić otrzymanie Pańskiego listu z dnia 16 stycznia 1978 roku o następującej treści:

„Panie Chargé d’Affaires,

Nawiązując do Umowy między nami z dnia 16 stycznia 1978 roku, mam zaszczyt oświadczyć, że rozpatrując tę Umowę, Rada wydała następującą wykładnię dotyczącą skutku Umowy w stosunku do okresu po okresie przejściowym:

»W zatwierdzeniu wymiany listów między Kanadą a Euratomem Rada uznaje, że warunki na jakich:

- materiał objęty Umową Kanada/Euratom będzie wzbogacony o ponad 20 % lub ponownie przetworzony,
- oraz na jakich uran wzbogacony o ponad 20 % i pluton będą składowane,

zostały objęte Umową na okres przejściowy.

W odniesieniu do materiałów dostarczanych po zakończeniu okresu przejściowego, pozostaje do zawarcia umowa o systemie, w jakim zarządzane będą te wrażliwe operacje. Zatem Rada uznaje, że wobec tych materiałów Strony nie przyjęły żadnych zobowiązań, zarówno w odniesieniu do dostaw materiałów, jak i warunków przewidzianego do negocjacji systemu w jakim zarządzane będą te wrażliwe operacje ani a fortiori co do charakteru takich warunków«.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie, że taką wykładnię podzielają władze kanadyjskie.

Panie Chargé d’Affaires, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania”.

Mam zaszczyt potwierdzić, władze kanadyjskie podzielają taką wykładnię.

Panie Komisarzu, proszę przyjąć wyrazy mojego najwyższego poważania.

P. D. LEE
Chargé d’Affaires a.i.